

System nařizení regulujících evropské MPP Rozbor případu Eurocontrol Právní pomoc

Cvičení 1 z MPS II (jarní semestr)
Zdeněk Kapitán

Cíle této prezentace

- Tato prezentace je rozdělena do dvou částí
  - a) stanovení úkolů, abyste zjistili, co sledovat u předpisů regulujících MPP
  - b) shrnutí některých podstatných institutů souvisejících s používáním MPP
- Cílem tedy je poskytnout Vám návod, jak studovat tuto problematiku, kterou je potřeba nastudovat a zažít vlastní prací s předpisy

Doporučení ke studiu

- Projděte si nejprve tuto prezentaci
- Projděte si poznámky z přednášky
- Sežeňte si všechny potřebné předpisy (seznam v interaktivní osnově) a projděte si je
- Nastudujte si potřebné pasáže učebnice a seriálu v Právním fóru (přístup je v interaktivní osnově)
- Vyřešte úkoly z této prezentace

Předpisy regulující mezinárodní právo procesní – základní přehled

- ZMPS
- Mezinárodní smlouvy dvoustranné
- Mezinárodní smlouvy mnohostranné
- Brusel I
- Brusel IIa (Brusel IIbis)
- insolvenční nařízení
- nařízení o doručování
- nařízení o dokazování
- nařízení o EET
- nařízení o EPR

Jaký je vztah mezi regulujícími
mezinárodní právo procesní?

Okruhy které je nutno si zopakovat

- Kvalifikace
- Aplikační přednost mezinárodních smluv
- Princip primátu práva Společenství
- Konflikt konvencí
- Věcná působnost
- Místní působnost
- Časová působnost

Doplňte tuto tabulku podle výkladu na cvičení:

Název	Platný (účinný) od:	Vymezení věcné působnosti	Výluky z věcné působnosti	Vztah k pramenům a) Brusel I b) k ostatním

Kontrolní a shrnující otázky

- Jaký je vztah mezi mezinárodními smlouvami navzájem?
- Lze řešit vztah mezi mezinárodními smlouvami a nařízeními stejně jako konflikt konvencí?
- Existuje mezi nařízeními hierarchický vztah (jaký, mezi všemi)?
- Pro která nařízení je typická intraktomunarita a ve kterých se vyskytuje i ekstrakomunitarita?

Kontrolní otázky k rozhodnutí Eurocontrol

- Kterého právního předpisu se rozhodnutí týkalo a proč je použitelné i pro ostatní předpisy regulující EJP?
- Jaké závěry vyslovalo rozhodnutí v této věci ve vztahu k věcné působnosti sporných ustanovení?
- Jaké závěry vyslovalo rozhodnutí v této věci z hlediska interpretace?

Vzájemnost

Kde se vzájemnost vyskytuje?

- v úpravě majetkových a osobních vztahů s mezinárodním prvkem (tj. v kolizním právu)
- v úpravě mezinárodní právní pomoci
- při úpravě průběhu civilního řízení

(zajímají nás nyní poslední dva body)

Co je to vlastně vzájemnost?

Vzájemnost je **skutková okolnost**, která činí v tuzemsku řešenou právní otázku s mezinárodním prvkem závislou na posouzení, jak by tato právní otázka byla posuzována cizím orgánem, nebo podle cizího zahraničního právního řádu.

Druhy vzájemnosti

- **Formální (absolutní)** – je stanovena, a proto není třeba ji zjišťovat (považuje se za zachovanou)
- **Materiální (relativní)** – je stanovena potřeba ji zjišťovat, proto se posuzuje ad hoc

Formální vzájemnost

- staví na principu **rovnosti**
- je typická pro úpravu **kolizních**
(hmotněprávních) vztahů
- při její aplikaci platí zásada, že se **má za zachovanou**

Materiální vzájemnost

- „příslušníci státu A mají ve státě B stejné postavení jako příslušníci státu B ve státě A“
- staví na principu **reciprocity**
- je typická pro oblast **procesního práva**
- **je třeba posoudit**, jak by v dané otázce bylo postupováno v zahraničí ve vztahu k tuzemsku

Kde je vzájemnost upravena, a jak ji poznáme?

- Pokud právo stanoví pouze podmínku vzájemnosti a dále mlčí, jedná se o vzájemnost materiální
- Formální vzájemnost vyplývá z formulace textu právního dokumentu;
  1. tuzemský právní předpis,
  2. mezinárodní smlouva,
  3. prohlášení ministra dle § 54 MPSaP.

Vzájemnost v EMPS

- Proč není v komunitárních předpisech regulujících MPSaP obsažena podmínka vzájemnost?
- Při odpovědi na tuto otázku vycházejte ze zkušenosti mezinárodních smluv, z podstaty vzájemnosti a cílů vytváření evropského justičního prostoru

Překážky v řízení

Druhy překážek v řízení

- Překážka zahájeného řízení – **lis pendens** (litispendence)
- Překážka věci rozhodnuté – **res iudicata**
- V EJP nabývá překážka res iudicata zvláštního významu, poněvadž je formulována šířeji

Režim EU

- režim EU je ten, kdy překážku posuzuje soud členského státu EU a ve vztahu k soudu jiného členského státu
- Výsledek:
  - a) překážka litispendence – ANO
  - b) překážka res iudicata – ANO
- Pozor na smlouvy a další instrumenty zmínění v čl. 69 až 71 nařízení Brusel I

Režim mimo EU

- Vztahuje se na ostatní případy mimo režim EU
- Výsledek:
  - a) překážka litispendence – NE
  - b) překážka res iudicata – ANO
- Pozor na režim (dvoustranných smluv o právní pomoci)

Právní pomoc

Druhy právní pomoci

- **Aktivní právní pomoc** – stát je „aktivní“ z hlediska cíle právní pomoci, potřebuje jej dosáhnout = dožaduje se právní pomoci
- **Pasivní první pomoc** – stát je „pasivní“ z hlediska cíle právní pomoci, sám jej nepotřebuje dosáhnout, tj. poskytuje právní pomoc pro jiný stát = je dožádán

Shrnutí pro právní pomoc

Oblasti poskytování:

- důkazy
- doručení
- informace o cizím právu

Důvody odmítnutí

- veřejný pořádek (v EJP omezeně)
- závažná faktická překážka (nově v EJP)
- vzájemnost (ne v EJP)

Významná zlepšení v EJP

- nařízení v oblasti právní pomoci precizují konstrukce mnohostranných smluv Haagské konference
- zlepšení přišla v těchto oblastech:
  - a) stanovení lhůt pro provádění úkonu právní pomoci
  - b) lepší koordinace mezi státy
  - c) používání (internetových) formulářů
  - d) možnost činnosti tuzemského orgánu na území jiného členského státu EU (omezeně)